

บ้านรางเพือ

ชื่อแหล่ง : บ้านรางเพือ

ที่ตั้ง : หมู่ 6 บ้านรางเพือ ตำบลบัวงาม อำเภอคำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง จากถนนเพชรเกษม แยกเข้าทางอำเภอบางแพ ไปตามทางหลวงหมายเลข 325 ประมาณ 10 กิโลเมตร จนถึงสี่แยกหัวโพ เลี้ยวซ้ายเข้าไปทางโพหัก ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 7 – 8 (อยู่ก่อนถึงแยกโพหักประมาณ 1.5 กิโลเมตร) แหล่งอยู่ทางขวา ห่างจากถนนประมาณ 1.5 กิโลเมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม :

สภาพภูมิศาสตร์ : ที่ราบลุ่ม

สภาพปัจจุบัน : เป็นทุ่งนา ได้รับการไถปรับพื้นที่ไปหลายครั้งแล้ว เคยพบเศษอิฐและก้อนหินทรายจำนวนมาก

แหล่งน้ำ : คลองโพหัก ห่างจากแหล่งไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร ลำรางเตาอิฐอยู่ทางทิศใต้ห่างออกไปประมาณ 1 กิโลเมตรเศษ

ประวัติ : พบโดยบังเอิญขณะตัดดินด้วยรถตัดดิน บริเวณทุ่งนา ที่ดินของนายประสิทธิ์ อรุณศิริวัฒน์ ในเขตบ้านรางเพือ หมู่ 6 ตำบลบัวงาม อำเภอคำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 ในวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 สนง.บค.พช. ที่ 1 ราชบุรีได้โทรศัพท์แจ้งไปยังสำนักงานศึกษาธิการอำเภอคำเนินสะดวก และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอบางแพ ขอให้ระงับการขุดหาโบราณวัตถุในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งทางสำนักงานศึกษาธิการอำเภอคำเนินสะดวก ได้ประสานไปยังเจ้าอาวาสวัดบัวงามขอให้ระงับการขุดหาโบราณวัตถุ และทางสำนักงานศึกษาธิการอำเภอบางแพ ได้แจ้งไปยังตำรวจสายตรวจ อำเภอคำเนินสะดวก ให้ช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยในบริเวณดังกล่าว และในวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 คณะจาก สนง.บค.พช.ที่ 1 ราชบุรี ได้เดินทางไปสำรวจเก็บข้อมูล ร่วมกับนางศันสนีย์ พุกกานนท์ นักวิชาการศึกษา 6 จากสำนักงานศึกษาธิการอำเภอคำเนินสะดวก นายอุปลัมภ์ แสงอากาศ กำนันและประธานบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบัวงาม นายทม ชูอิฐ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6 ตำบลบัวงาม นายประสิทธิ์ อรุณศิริวัฒน์ (อยู่บ้านเลขที่ 85 หมู่ 6 ตำบลบัวงาม)เจ้าของที่ดิน ซึ่งเป็นทุ่งนาอยู่ในเขตบ้านรางเพือ หมู่ 6 ตำบลบัวงาม นายประสิทธิ์กำลังดำเนินการขุดหน้าดินจำหน่ายในเนื้อที่ 19 ไร่ โดยใช้รถตัดดิน เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 ได้พบภาชนะดินเผาบรรจุกระดูก เศษภาชนะดินเผา ต่างหูเงิน ห่วงตะกั่ว มีดเหล็ก และเศษถ้วยกระดุก

จำนวนหนึ่ง กระจัดกระจายอยู่ในเนื้อที่ประมาณ 200 ตารางวา และอยู่ลึกลงไปประมาณ 1 เมตร เศษภาชนะดินเผาจำนวนหนึ่งได้นำไปเก็บรักษาไว้ที่โรงเรียนเซษประชานุกูล ส่วนหนึ่งอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรตำบลโพธิ์หัก (ภายหลังนำมาเก็บรักษาไว้ที่ สนง.บค.พช.ที่1 ราชบุรี)สำหรับกระดุกเก็บไว้ที่วัดศาลเรียง

หลักฐานทางด้านโบราณคดี :

เศษภาชนะดินเผา ส่วนใหญ่พบในสภาพชำรุดแตกเป็นชิ้นส่วน เท่าที่สามารถศึกษาถึงรูปทรงได้ ได้แก่

หม้อมีสัน ที่พบครั้งนี้มีหลายชิ้น ลักษณะเป็นหม้อก้นกลมปากผายก้นค่อนข้างตื้น มีสันที่ไหล่ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปาก 21– 42 เซนติเมตร หนา 0.3 – 0.7 เซนติเมตร เนื้อหยาบแต่แกร่งมีส่วนผสมของขี้เถ้าของเปลือกหอยและทราย ปรากฏให้เห็นบริเวณผิวภาชนะ สีผิวไม่สม่ำเสมอทั้งใบ ผิวด้านนอกส่วนใหญ่สีน้ำตาล ส้ม และเทา บางใบพบว่ามีการขัดมันเฉพาะส่วนคอ การตกแต่งหม้อมีสันที่พบในครั้งนี้ทำเป็นสันนูน 1– 3 สันบริเวณปากภาชนะ สันล่างสุดจะทำยื่นเป็นออกมาเป็นจงอย บางใบจะมีการตกแต่งสันหม้อด้วยการกดด้วยนิ้วมือปาดสันเป็นระยະ ทำให้เกิดรอยขีด ช่วงล่างของหม้อตั้งแต่ใต้สันลงมาตลอดใบ ตกแต่งด้วยลายขูดขีดหรือลายทาบเป็นลายเชือก บางใบก็ผิวเรียบ ไม่ตกแต่งลวดลาย

ภาชนะประเภทหม้อมีสันนี้ ในประเทศไทยปรากฏตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยมีการขุดพบเป็นจำนวนมากในแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เช่นที่บ้านเก่า ถ้าเขาสามเหลี่ยม จังหวัดกาญจนบุรี เนินคลองบัวรุ่ง จังหวัดลพบุรี เป็นต้น และเป็นรูปแบบหม้อที่แพร่หลายมากในชุมชนสมัยทวารวดี และเสื่อมความนิยมไปหลังสมัยทวารวดี

หม้อน้ำหรือกนโท พบในสภาพชำรุด ไม่เต็มใบ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับที่พบในแหล่งอื่น ลักษณะเป็นหม้อทรงกลม ก้นแบนมีเชิงเตี้ย คอสูงปากผายคล้ายปากแจกัน เนื้อค่อนข้างละเอียด ใต้กลางสีเทา หนา 0.6 เซนติเมตร จุ่มน้ำดินทั้งด้านนอกและด้านใน ตกแต่งด้วยการเขียนสีเป็นเส้นสีขาว บริเวณคอเป็นเส้นขนานไปกับภาชนะ หม้อลักษณะนี้ใช้เป็นหม้อน้ำในชีวิตประจำวัน พบทั่วไปในเมืองโบราณในวัฒนธรรมทวารวดี

ขาม พบในสภาพชำรุด ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 – 20 เซนติเมตร สูง 7 – 11.5 เซนติเมตร หนา 0.5 เซนติเมตร เนื้อค่อนข้างละเอียด ผิวด้านนอกเรียบ ส่วนใหญ่พบสีผิวสีครีม น้ำตาล เทา และส้ม การตกแต่งส่วนใหญ่ผิวเรียบและมักจุ่มน้ำดิน บางชิ้นเจาะรูเล็กๆ ที่ปาก บางชิ้นตกแต่งบริเวณใต้ขอบปากด้วยการกด

เป็นรอยนูนเป็นแถวรอบปาก พบทั้งแบบก้นกลมและก้นตัด ภาชนะรูปแบบนี้พบทั่วไปในบริเวณชุมชนในวัฒนธรรมทวารวดี เป็นรูปแบบของภาชนะที่ใช้ในครัวเรือน

อ่าง เนื้อค่อนข้างหยาบและแกร่ง เนื้อหนา เส้นผ่าศูนย์กลางปากกว่า 40 เซนติเมตร สูง 36 เซนติเมตร หนา 0.7 เซนติเมตร ผิวค่อนข้างเรียบ มีการขูดน้ำดิน ตกแต่งที่ส่วนปากด้วยการกดด้วยนิ้วมือ หรือไม่เป็นรอยนูนรอบปาก ก้นเป็นแบบก้นกลม เป็นภาชนะที่ใช้ในครัวเรือน

จานมีเชิง รูปแบบของชิ้นส่วนปากภาชนะส่วนหนึ่งที่พบในบริเวณแหล่งมีลักษณะเข้ากันได้กับรูปแบบภาชนะแบบที่เรียกว่าจานมีเชิง ที่ลักษณะเป็นจานก้นตื้นมีเชิงสูง พบเฉพาะส่วนจาน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 28 – 32 เซนติเมตร เนื้อค่อนข้างละเอียด ผิวภาชนะเรียบ บางใบมีการขูดน้ำดินและขัดมัน สีผิวสีน้ำตาล และครีม ภาชนะรูปแบบนี้มักพบในบริเวณโบราณสถานในวัฒนธรรมทวารวดี

ไห ส่วนใหญ่พบเฉพาะส่วนปาก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปาก 14 – 40 เซนติเมตร หนา 1 เซนติเมตร พบทั้งแบบเนื้อหยาบและเนื้อละเอียด ประเภทเนื้อหยาบ จะแกร่ง มีส่วนผสมของทรายมาก ผิวสีน้ำตาล และส้ม มีทั้งแบบก้นแบนและมีเชิง บางใบตกแต่งด้วยการทาปลายเชือก ประเภทเนื้อละเอียด จะค่อนข้างบาง หนาประมาณ 0.3 – 0.5 เซนติเมตร ผิวด้านนอกเรียบ ขูดน้ำดิน ผิวสีส้ม และครีม รูปแบบเป็นไหทรงกลม คอสูง ปากผาย

นอกจากภาชนะรูปทรงดังกล่าวข้างต้น ยังพบเศษภาชนะที่หารูปทรงไม่ได้อีกจำนวนหนึ่ง มีทั้งผิวเรียบและตกแต่งผิวด้วยลายทาบเป็นลายเชือก หรือเครื่องจักสาน โดยเฉพาะลายเชือกทาบ ที่เนื้อหยาบ หนาและแกร่ง ผิวด้านนอกสีน้ำตาลและส้ม นั้น มีลักษณะเป็นส่วนของหม้อก้นกลม ซึ่งเป็นรูปแบบของภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และยังพบปากภาชนะบางชิ้นเป็นรูปแบบของปากแจกัน ชิ้นส่วนภาชนะตกแต่งด้วยการกดเป็นลายรูปสามเหลี่ยมเรียงเป็นแถวในแนวนอนเหมือนฟันปลา

ขาตั้งภาชนะ พบชิ้นส่วนของขาสำหรับตั้งภาชนะ ลักษณะขึ้นรูปด้วยมือแบบหยาบ ๆ เนื้อหยาบ แกร่งหนา มีส่วนผสมของแคลเซียมมากเหมือนกับอิฐที่ใช้ก่อสร้างโบราณสถานวัฒนธรรมทวารวดี ขาตั้งภาชนะที่พบเป็นส่วนขาที่ติดกับวงแหวน สูง 14 เซนติเมตร ซึ่งรูปทรงเต็มทีสันนิษฐานได้ว่าเป็นรูปวงแหวน ทรงกลมมีขาประมาณ 3 – 4 ขา สำหรับวางหม้อประเภทหม้อก้นกลม มักพบทั่วไปในแหล่งชุมชนวัฒนธรรมทวารวดี

เบียดดินเผา พบจำนวน 5 ชิ้น สมบูรณ์เพียงสองชิ้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 – 4.5 เซนติเมตร หนา 0.3 – 0.5 เซนติเมตร ทำจากเศษภาชนะดินเผา ผิวเรียบและตกแต่งผิวด้วยลายเชือกทาบ

ก้อนหิน พบจำนวน 6 ชั้น เป็นหินทราย 4 ชั้น หินชนวน 2 ชั้น

ก้อนหินทรายทรงรี สภาพชำรุดหักเป็นท่อน ปลายมน กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 7.5 เซนติเมตร

(ชำรุด) หนา 2.8 เซนติเมตร

ก้อนหินทรายทรงรี ขนาดใหญ่ ลักษณะคล้ายหินลับ กว้าง 19 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร หนา 6 เซนติเมตร ผิวเรียบทั้งสองด้าน ด้านหนึ่งมีรอยลึก

ก้อนหินทรายทรงกลม สภาพชำรุด กว้าง 12 เซนติเมตร ยาว 12.5 เซนติเมตร หนา 5 เซนติเมตร ผิวเรียบ

ก้อนหินทรายทรงสี่เหลี่ยม สภาพชำรุด กว้าง 11.5 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร (ชำรุด) หนา 6 เซนติเมตร

ก้อนหินทรงสี่เหลี่ยม ยาว 17 เซนติเมตร กว้าง 6 เซนติเมตร หนา 2.5 เซนติเมตร ทำจากหินชนวน ก้อนหินทรงรี ยาว 12.5 เซนติเมตร กว้าง 4 เซนติเมตร หนา 2 เซนติเมตร ทำจากหินชนวน

กระปวนตำริด สภาพชำรุด มีสนิมขึ้น เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.8 เซนติเมตร สูงพร้อมห่วง 2 เซนติเมตร

เม็ดเหล็ก สภาพชำรุด หักเป็น 3 ชั้น กว้าง 1.5 เซนติเมตร หนา 0.5 เซนติเมตร เป็นเม็ดขนาดเล็ก ที่เข้าค้ำไม้

ลูกปัด พบจำนวน 3 เม็ด สภาพสมบูรณ์ จำนวน 2 เม็ด ชำรุด 1 เม็ด เป็นลูกปัดแก้วสีฟ้าใส ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.2 – 0.5 เซนติเมตร

นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนอิฐ ขนาดใหญ่ หนา 7.5 – 8 เซนติเมตร เป็นอิฐที่มีส่วนผสมของแกลบขาวจำนวนมาก ก้อนดินเผาไฟที่มีร่องรอยของไม้ปรากฏบนก้อนดินนั้นด้วยและพบกระดูกสัตว์เป็นท่อนใหญ่และชิ้นเล็ก ๆ พันสัตว์กินพืชอีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งกระดูกสันหลังปลาหลายขนาด จำนวนหนึ่งปะปนอยู่กับเศษภาชนะดินเผา บางครั้งพบในลักษณะมีเศษกระดูกอยู่ในภาชนะดินเผาด้วย เปลือกหอยแครง จากลักษณะภาชนะดินเผาที่พบในบริเวณที่นำบ้านรางเพื่อนี้ มีรูปแบบคล้ายกับภาชนะดินเผาในวัฒนธรรมทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 11 – 16) โดยเฉพาะภาชนะดินเผาที่มีลักษณะเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์เป็นข้อสังเกตรูปแบบของภาชนะแบบทวารวดี คือ ภาชนะประเภทหม้อมีสันและหม้อน้ำหรือคนโท และภาชนะรูปแบบอื่นไม่ว่า

จะเป็นขาม ไห ก็เป็นรูปแบบที่พบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดี เช่นที่เมืองคูบัว จังหวัดราชบุรี บ้านคูเมือง จังหวัดสิงห์บุรี บ้านจันเสน จังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น โดยภาชนะที่พบส่วนใหญ่เป็นภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ลักษณะเป็นประเภทเนื้อดิน (Earthen ware) หยาบแต่แกร่ง ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนและหินคู สีผิวมีตั้งแต่สีส้ม สีครีม สีน้ำตาล และสีเทา โดยสีภาชนะในแต่ละใบจะไม่สม่ำเสมอกันตลอดทั้งใบ เนื่องจากกรรมวิธีการเผา ที่ใช้การเผากลางแจ้ง ทำให้ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ การตกแต่งภาชนะนั้นมีหลายวิธี เช่นตกแต่งด้วยการกดประทับด้วยเชือก เครื่องจักสาน หรือการชุบขีด ถ้าไม่ทำลวดลายบางครั้งก็ขูดน้ำดิน เขียนสี เป็นต้น

บริเวณที่พบโบราณวัตถุในครั้งนี้ อยู่ระหว่างเมืองโบราณสมัยทวารวดีสำคัญสองเมืองคือ เมืองคูบัว และเมืองนครปฐม โบราณ อันเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งระหว่างสองเมืองนี้มีแนวเส้นทางโบราณที่เชื่อว่าใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางบกที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยแนวเส้นทางนี้ยังปรากฏให้เห็นตั้งแต่บริเวณบ้านตากแดด อำเภอบางแพ ผ่านบ้านโพธิ์หัก มายังอำเภอเมืองราชบุรี ผ่านบ้านคูบัวไปทางอำเภอปากท่อ อำเภอเขาชัยและอำเภอเมืองเพชรบุรี ซึ่งบริเวณที่พบโบราณวัตถุนี้ก็อยู่ใกล้แนวเส้นทางนี้ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าบริเวณนี้เป็นร่องรอยของผู้คนในวัฒนธรรมทวารวดี อาจเป็นชุมชนขนาดเล็ก ที่เป็นจุดแวะพักทาง หลักฐานที่พบส่วนใหญ่เป็นสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นภาชนะดินเผา ก้อนหินทรายที่น้ำจะเป็นหินลับ มีดเหล็กขนาดเล็ก เครื่องประดับสำริด ลูกบิด เป็นต้น แต่จากข้อมูลที่ได้จากการสอบถามนายประสิทธิ์ เจ้าของที่ดิน ที่ให้ข้อมูลว่าพบโบราณวัตถุเฉพาะบริเวณนี้เท่านั้น และจากการสอบถามกำนันและผู้ใหญ่บ้าน และคนในท้องถิ่น ไม่ปรากฏว่าพบโบราณวัตถุในวัฒนธรรมทวารวดีในแถบนี้ อย่างไรก็ตาม บริเวณนี้ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งโบราณคดีโคกพลับ (ห่างจากแหล่งบ้านรางเพื่อ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 6 กิโลเมตร) ที่เคยเป็นเนินดินที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่มีอายุราว 3,000 - 2,000 ปีมาแล้ว จากการขุดค้นพบโครงกระดูกจำนวนมาก พร้อมด้วยสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ เป็นต้นว่า ภาชนะดินเผา กำไลหิน ขวานหินขัด ลูกบิด กำไลเปลือกหอย และกระดองเต่า ต่างหูหินและเปลือกหอย รวมทั้งเครื่องใช้สำริดและเหล็ก โบราณวัตถุบางอย่างที่พบ เช่น ต่างหูที่ทำจากหินเซอร์เพนไทม์ ที่ยังไม่พบแหล่งหินในแถบนี้ และรูปแบบของต่างหูคล้ายกับต่างหูของจีนในสมัยราชวงศ์โจวตะวันออก อาจเป็นไปได้ว่ามีการติดต่อกับชุมชนภายนอก โดยเฉพาะจีน จากตำแหน่งที่ตั้งและขนาดของชุมชน บริเวณโคกพลับอาจเป็นเมืองท่าด้านตะวันตกของอ่าวไทย ชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ในแถบจังหวัดราชบุรีก็เช่นเดียวกับชุมชนก่อนประวัติศาสตร์อื่น ๆ ในประเทศไทย ซึ่งเมื่อมีการติดต่อรับเอาวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมของตนเองแล้วพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่เรียกว่าวัฒนธรรมทวารวดี จึงปรากฏเมืองคูบัว เมืองนครปฐม โบราณ และเมืองทวารวดีอื่น ๆ

ขึ้นสืบต่อจากชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ ร่องรอยชุมชนวัฒนธรรมทวารวดีที่ปรากฏขึ้นที่บ้านรางเพื่อนี้ อาจเป็นการสืบต่อของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ในพื้นที่แถบนี้ ที่มีชุมชนใหญ่อยู่ที่โคกพลับ

การกำหนดอายุสมัย : ทวารวดี

การประกาศขึ้นทะเบียน : ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี : แหล่งที่อยู่อาศัย

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน : สำรวจ 23,26 กรกฎาคม 2542 บันทึก 26 กรกฎาคม 2542

ผู้ปฏิบัติงาน : นายนิติ แสงวัฒน์ นางสาวพยุ่ง วงษ์น้อย นายเดชา สุคสว่าง และ นางสาวสุริยา สุคสว่าง

ที่มาของข้อมูล : สัมภาษณ์นายประสิทธิ์ อรุณศิริวัฒน์ (อยู่บ้านเลขที่ 85 หมู่ 6 ตำบลบัวงาม อำเภอดำเนินสะดวก) นายอุปลักษณ์ แสงอากาศ กำนันและประธานบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลบัวงาม นายทม ชูอิฐ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6 ตำบลบัวงาม

ภาพประกอบ :

บริเวณที่พบโบราณวัตถุเป็นทุ่งนาอยู่ในเขตหมู่ 6 บ้างรางเพื่อ

บริเวณที่พบเศษภาชนะดินเผาและกระดูกเป็นปริมาณมาก

เศษอิฐ และก้อนดินถูกไฟเผา ที่พบในบริเวณบ้านรางเพื่อ พร้อมกับเศษภาชนะดินเผาและ โบราณวัตถุอื่น ๆ

ร่องรอยของแกลบข้าวที่เป็นส่วนผสมของอิฐที่พบที่ทุ่งนาบ้านรางเพื่อใช้แกลบข้าวปริมาณมาก

เศษภาชนะดินเผาที่ติดอยู่ในก้อนดินที่ถูกรถตักดินตักพลิกขึ้นมา

เศษภาชนะดินเผาที่ติดอยู่ในก้อนดินที่ถูกตักดินตักพลิกขึ้นมา

เศษภาชนะดินเผาที่พบบริเวณทุ่งนาบ้านรางเพื่อ
ส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาเนื้อดิน

หม้อมีสัน แบบก้นกลม ไม่ตกแต่งผิวด้านนอก มักพบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์และแพร่หลายมากในชุมชนทวารวดี

หม้อมีสันแบบก้นกลม มีการตกแต่งด้วยลายเชือกทาบเป็นรูปแบบที่แพร่หลายในชุมชนทวารวดี ที่พบในบริเวณทุ่งนาบ้านรางเพ็ญนี้เป็นปริมาณมาก

ชิ้นส่วนหม้อก้นกลมตกแต่งด้วยการทาบทับลายเชือกไขว้ทับกันไปมา เริ่มปรากฏ
ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และพบมากในแหล่งสมัยทวารวดีทุกแห่ง

เศษภาชนะดินเผาลายเชือกทาบ มีทั้งแบบทาบไขว้กันไปมา และลายเชือก
ในแนวตั้งพบเป็นปริมาณมากในแหล่งบ้านรางเพ็ญ น่าจะเป็น
ส่วนลำตัวของหม้อมีสันและหม้อก้นกลม

ชิ้นส่วนของหม้อก้นกลม ที่ตกแต่งด้วยการทาบลายเครื่องจักสาน

เศษภาชนะดินเผา ที่ตกแต่งด้วยการทาบลายเครื่องจักสาน เป็นชิ้นส่วนสำคัญของหม้อก้นกลม

ชิ้นส่วนชาม ลักษณะผิวเรียบ มีการชุบน้ำดิน พบเป็นปริมาณมากในแหล่งบ้านรางเพื่อเป็นรูปแบบเดียวกับชามที่พบทั่วไปในเมืองโบราณสมัยทวารวดี และเมืองโบราณสมัยประวัติศาสตร์ตอนต้น

ชิ้นส่วนปากชาม ที่ตกแต่งบริเวณใต้ขอบปากด้วยการกดเป็นรอยนูนเป็นแถวรอบปาก พบไม่มากนักในแหล่งบ้านรางเพื่อ แต่ก็ยังเป็นรูปแบบที่พบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดี

อ่างขนาดใหญ่ มีการตกแต่งรอบปากด้วยการใช้ไม้กดเป็นรอยนูนเป็นระยะ ๆ

เศษภาชนะดินเผา บริเวณไหล่ภาชนะตกแต่งด้วยการกดเป็นลายรูปสามเหลี่ยม เรียงเป็นทางเหมือน
พื้นปลา พบไม่มากนักในแหล่งบ้านรางเพื่อซึ่งเป็นรูปแบบที่พบในแหล่งทวารวดี

ชิ้นส่วนหม้อน้ำหรือคณโท เนื้อละเอียด ผิวยเรียบ มีการจุ่มน้ำดิน พบไม่มากนักในแหล่งบ้านรางเพือ

ชิ้นส่วนภาชนะขนาดเล็ก เนื้อละเอียด ผิวยเรียบ จุ่มน้ำดิน พบไม่มากนักในแหล่งบ้านรางเพือ

ชิ้นส่วนขาค้างภาชนะ รูปวงแหวน สำหรับวางหม้อประเภทหม้อก้นกลม

มักพบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดี

เบ้าดินเผา ทำจากเศษภาชนะดินเผา มักพบทั่วไปในแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดี

ก้อนหินทราย ที่พบร่วมกับเศษภาชนะดินเผา และ โบราณวัตถุอื่น ๆ

ก้อนหินทราย ที่พบในบริเวณทุ่งนาบ้านรางเพ็ญ ก่อนการพบโบราณวัตถุในครั้งนี้

การพรวนสำริด พบในบริเวณทุ่งนาบ้านรางเพื่อ

มีดเหล็ก พบร่วมกับโบราณวัตถุอื่น ๆ บริเวณทุ่งนาบ้านรางเพื่อ